

[Chr. R. Christensen.]

det er muligt, at denne Forkøbsret kan udvides, saaledes at Staten faar et vist Forkøbstilbud ogsaa over for andre Ejendoms typer, men efter vor Formening maa det være efter en enstemmig Indstilling fra de kommunale 3 Mands Udvalg. Hvis det ikke bliver det, vil vi komme ud for et Administrationsapparat, en Administrationsbyrde, der sprænger alle Jordlovgivningens hidtidige Rammer og i hvert Fald vil føre til, at de folkevalgte Repræsentanters Indflydelse vil blive mindre, fordi de ikke vil kunne magte et saadant Administrationsapparat, og et saadant Forkøbstilbud maa under alle Omstændigheder ikke give Forpligtelse for Sælgeren.

I Landbrugsministerens Forslag er Grænsen 40 000 Kr.s Grundværdi for nye Brug. Vi mener, at det med de højere og højst uensartede Vurderinger vi har, er et lovlig lavt Grundlag, idet det ikke kan være Formaalet at slagte Gaardmandsbrug til Oprettelse af Husmandsbrug, og vi mener derfor, at Grænsen 40 000 Kr. ogsaa bør forbindes med en Arealgrænse paa f. Eks. 40 ha. Vi er derimod enige i, at hvad angaar Tillægsjord, bør det nuværende Forslag opretholdes, idet der ikke er Grundlag her for at have et kunstigt Skel. Jeg tror, det vil tjene alle Parter bedst, om man fortsætter med den Ordning, at man ikke har noget Skel.

I Ministerens Forslag undtages Forkøbsret der, hvor Salget sker til Ægtefælle, Livsarvinger, Forældre, Søkende og Søkendes Livsarvinger. Vi mener, at Undtagelsen ogsaa bør gælde Bestyrere, Forpagtere, Plejebørn eller andre, der er knyttet til Bedriften paa en saadan Maade, at deres Indsats deri er blevet en Livsgerning for dem. Der er godt nok i Bemærkningerne til Forslaget taget Hensyn hertil, men jeg tror ikke, det er tilstrækkeligt.

Maa jeg endelig om Straffebestemmelserne, hvorefter der skal gives Bøde for at undlade at anmelde Salget samt Bøde for Optagelse af Forhandling med Trediemand, sige, at jeg synes, at dette om Bøde for Optagelse af Forhandling med Trediemand er noget uklart og noget for vidtrækkende, og at det bør overvejes i det kommende Udvalg.

Med disse Forbehold kan jeg anbefale Lovforslaget. Det er mere vidtrækkende end den Lovgivning, vi har. Det er en god Lovgivning, som jeg tror vil kunne blive staa-

ende langt fremover og være Grundlag for en god Udstykning, og fra vor Side skal der ikke blive Diskussion om Bevilling til et Statshus mere eller mindre. Vi vil give en god og rundelig Hjælp til Ungdommen, for at nye Hjem kan oprettes og Foretagsomhed og Lykke gro paa Danmarks Muld. Men det skal være paa Frivillighedens Grund og ikke ved Tvang, og for os er Afgørelsen her: inden for denne Grænse vor Medvirken til den sagligt bedste Løsning, uden for denne Grænse vor absolutte Modstand.

Maa jeg endelig vedrørende Lovforslaget om Udlaan til Statshusmandsbrug sige, at der er Enighed i Kommissionen om i hvert af de kommende tre Aar at stille 6,9 Mill. Kr. til Raadighed af Jordfondens Midler samt 8,7 Mill. Kr. til Raadighed af Statskassens Midler til Udstykning paa privat indkøbt Jord. Der er Enighed om, at man til Byggelaan til mindre, selvstændige Brug kan give 26 000 Kr., til større, selvstændige Brug, altsaa dem, der normalt udstykkes, 32 000 Kr., og i særlige Tilfælde, de mindre Gaardmandsbrug og Stamparceller, op til 38 000 Kr. Vi finder, at den Forhøjelse, der er sket, er rimelig. Den betyder meget økonomisk, og naar man i 1914 kunde nøjes med 6 000 Kr., men siden har set, at et Brug, der dengang kostede 6 000 Kr., nu koster 27 300 Kr., altsaa er steget til at være 4½ Gange saa dyrt, saa finder vi ikke, at disse Udlaan er for høje, selv om deres Højde betyder en Belastning baade for Husmandsbruget og for Staten, idet Produkterne jo langtfra er steget tilsvarende.

For Jordkøbslaan giver Lovforslaget en Forhøjelse til 15 000 Kr. fra i Fjor 12 000 Kr. og i særlige Tilfælde 13 000 Kr. Vi arbejdede i Fjor for at naa op paa de 15 000 Kr., men havde dengang ikke Mulighed derfor. I Aar har man imødekomet Det konservative Folkepartis Krav om dette, og man opnaar herved at gøre Vilkaarene for Overtagelse af Jord i offentlig Eje og Oprettelse af Statshusmandsbrug paa privat indkøbt Jord lige, idet man stiller det sidste gunstigere end hidtil, hvad der i væsentlig Grad retter en Skævhed i Lovgivningen, som vi er meget tilfredse med at faa rettet.

Endelig gives der Installationslaan paa 2 000 Kr. og Etableringslaan paa 5 000 Kr.

Det vil altsaa sige, at man i alt i et normalt Statshus investerer indtil 54 000 Kr. af det offentlige Midler. Naar dertil lægges, at en vordende Husmand helst skal kunne